Nytt fra BIA

Brukerstyrt innovasjonsarena

Forskningsrådet

Nr. 1/2009

Norsk Industri har ordet
Les mer side 2 >>>

Leder europeisk IT-samarbeid
Les mer side 4 >>>

Bedre utstyr med EU-penger
Les mer side 5 >>>

BIA-prosjekter banet veien
Les mer side 6 >>>

INTERNASJONALT FORSKNINGSSAMARBEID

I dette nummeret av nytt fra BIA viser vi bedrifter og forskningsinstitusjoner som har satset på internasjonalt samarbeid, og som har høstet store fordeler av det. Mange ser på slikt samarbeid som ressurskrevende, men i realiteten gir det mer enn det koster. Forskningsrådet og BIA har god kontakt med forskningsprogrammer som EU og Eureka, og vi bistår gjerne bedrifter og forskningsmiljøer som ønsker å søke om støtte gjennom disse programmene.

Og så minner vi om BIA-dagen den 28. april i Det Norske Teatret. Se baksiden for mer informasjon om hvordan du fremdeles kan melde deg på, dersom du ikke allerede har gjort det.

Norsk-ledet internasjonalt forskningssamarbeid:

Trygghet til sjøs med EU-støtte

13 partnere fra ni land skal forske på hvordan fiskere kan få en tryggere hverdag. Prosjektet heter Safe@Sea, finansieres over EUs 7. rammeprogram for forskning og utvikling og ledes av det norske forskningsinstituttet SINTEF.

– Høy sikkerhet og komfort har blitt et konkurransefortrinn, og tiden er overmoden for å gjøre noe for fiskerne, sier Ivar Grøneng i Helly Hansen. Selskapet er norsk industripartner i EU-prosjektet Safe@Sea.

Les mer side 4 >>

Kommentaren:

Internasjonalisering og kunnskap gir framtidshåp

En solid kunnskapsbase og internasjonalisering er viktig for norsk næringsliv. Vi må løfte disse temaene opp på den politiske dagsordenen.

Evnen til å konkurrere i et internasjonalt marked med norske varer og tjenester er avgjørende for hvilket velferdsnivå vi kan bevilge oss i årene som kommer. Uten kompetanse i verdensklasse ville norske råvarer være uten verdi for oss. Det er derfor veldig viktig at norske kunnskapsbedrifter bruker internasjonalt forskningssamarbeid som en vei til å internasjonalisere seg og dermed bli mer konkurransekraftige.

Den kunnskap og kunnskapsutvikling som foregår i bedriftene og i norske forskningsinstitusjoner er avgjørende for at vi kan leve godt av våre naturgitte ressurser og at vi kan forvalte dem på en bærekraftig måte. I visse bransjer er ikke naturressurser en gang noen avgjørende faktor, der er kunnskap i seg selv den største og viktigste innsatsfaktor for verdiskapingen. Et eksempel er farmasøytisk industri som gjennom forskning og utvikling tar frem produkter for et globalt marked.

Norsk Industri setter derfor stor pris på at våre bedrifter gjennom Forskningsrådet og BIA, både kan styrke den teknologiske kunnskapen, utvikle tjenester og starte sin internasjonalisering gjennom europeiske og internasjonale samarbeidsprosjekter.

Testing i utlandet

Et eksempel på dette er bioteknologifirmaet Photocure ASA De utvikler teknologi for behandling av tarmkreft og samarbeider med partnere i Tyskland og England som har spesialkompetanse på områder som er kritiske for prosjektet. Dette samarbeidet gir Photocure muligheten til en raskere utprøving av teknologien enn om de hadde holdt seg innenfor Norges grenser, samtidig som de bygger opp et internasjonalt nettverk som sannsynligvis gjør en fremtidig internasjonal markedsintroduksjon enklere og mer effektiv.

Mange norske bedrifter bruker nemlig bevisst internasjonale samarbeidsprosjekter for å bygge nettverk, få tilgang på topp forskningsmiljøer og få en raskere markedsintroduksjon i utlandet. Dette er en svært nyttig og klok strategi, og noe flere bedrifter burde vurdere.

Kunnskap viktigst

Industri og næringsliv gjenspeiler i hvilken grad Norge investerer i hele kunnskapsverdikjeden. Kompetent arbeidskraft er like viktig – og for store deler av industrien viktigere – enn prisen på energi og råvarer. Det å ligge i tet, være den foretrukne leverandør i en knivskarp internasjonal konkurranse krever bedrifter helt i FoU-fronten i sin bransje.

Vi må derfor se til at Norge er en kunnskapsnasjon som hevder seg i et internasjonalt perspektiv – ellers har vi ikke noe å bygge vårt fremtidige næringsliv på. Vi har faktisk i dag store utfordringer innen realfag og teknologi. Vi må gjennomføre en mer konsentrert satsing på de forskningsmiljøer som har forutsetninger for å bli verdensledende. Og vi må i skole og utdanning satse slik at flere unge får både grunnlag og motivasjon til å velge yrker innen tekniske fag, forskning, innovasjon og undervisning. Vi må også avsette nok penger til vitenskapelig utstyr, stillinger og forskningsaktivitet. Får vi til dette – og samtidig kommer ut med vår forskning og våre bedrifter på den internasjonale arenaen – da vil vi i Norsk Industri kunne se lysere på fremtiden.

Stein Lier Hansen
Leder Norsk Industri

BIAs internasjonale samarbeid

BIAs administrasjon er engasjert i flere internasjonale samarbeidstiltak for å sikre at den delen av næringslivet BIA har ansvar for, har god tilgang til nettverk og prosjektfinansiering under EUs 7. rammeprogram:

I mer enn 90 prosent av prosjektene inngår internasjonalt samarbeid; 104 utenlandske partnere deltar i prosjektene. Blant dem er det 43 bedrifter, 21 forskningsinstitutter og 37 universiteter og høyskoler.

IKT Norge:

Europeisk samarbeid – et kvalitetsstempel

Spennende, utfordrende og veldig givende når man får det til. Slik karakteriserer Hans Petter Dahle jobben som prosjektleder for et stort europeisk forskningsprosjekt som teller 130 årsverk og har et budsjett på rundt 120 millioner kroner.

Det begynte med at IKT-Norge koordinerte den norske delen av et prosjekt under det europeiske forskningsprogrammet ITEA. Prosjektet het FAMILIES og hensikten var å finne ut hvordan programvareprodukter kan organiseres i systemfamilier.

-- Det var et stort og lærerikt prosjekt, og gjennom dette så vi at det var behov for å utvikle språk for å modellere variabilitet. Dette er et område hvor Norge har mye å bidra med, og vi begynte å vurdere å foreslå vårt eget ITEA-prosjekt, forteller Hans-Petter Dahle i IKT-Norge.

-- De tidligere partnerne våre i FAMILIES var positive og vi fikk med oss noen store elektronikkleverandører og noen små, kreative bedrifter og sendte inn søknad, forteller Dahle.

– Det gikk bra. Vi fikk vårt ITEA-label, noe som er et kvalitetsstempel i seg selv. Alle som teller innenfor vårt fagfelt er med i ITEA.

Midler må søkes nasjonalt

EUREKA, som ITEA ligger under, fungerer sånn at partnerne i et prosjekt må søke om midler hos sine respektive myndigheter, parallelt med at søknaden behandles i ITEA.

– Dette kan være en utfordring, for det varierer mellom landene hvor gode mulighetene er for å få midler. I vårt prosjekt falt partnere som for eksempel Phillips fra, fordi Tyskland og Nederland valgte ikke å bevilge midler.

Gevinst

Dahle foretrekker likevel et EUREKA/ITEA-prosjekt framfor et prosjekt under EUs rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling, til tross for at prosjekter her får midler direkte.

-- Fordelen med ITEA er at det er et markedsdrevet forskningsprogram som har mer fokus på innovasjon og utnyttelse av forskningsresultatene enn det man har i EU-prosjektene.

– Ta for eksempel ABB, som skal utvikle en ny generasjon signalsystemer for tog. Dersom prosjektet vårt blir vellykket og vi greier å utvikle det vil skal, vil ABB raskere og mer effektivt kunne utvikle mer formelle metoder for å sikre at togsignalene virker som de skal. Dette vil gi dem stor gevinst.

På tvers av grenser

Dahle mener IKT-bransjen er nødt til å samarbeide på tvers av landegrenser for å kunne hevde seg i den internasjonale konkurransen.

– Det skjer enormt mye innenfor forskningen, og man er nødt til å følge med for å få tilgang til den kunnskapen man trenger, sier Dahle. – Dessuten hender det ofte at de bedriftene man trenger for å få til det man vil i et prosjekt, ikke finnes i Norge. Det har vi sett eksempel på i MoSiS.

De 14 partnerne i ITEA-prosjektet er spredt på fire land. Prosjektledergruppa møtes fire ganger i året i tillegg til månedlige telefonmøter, mens en workshop for alle arrangeres en gang i halvåret. Ellers er det møter i arbeidspakkene som prosjektet er delt opp i. Men mye går på mail, i online diskusjonsfora og gjennom samarbeidsprogramvare, forteller Dahle.

Ydmyke

– IKT-Norge var ydmyke overfor oppgaven med å ta på seg ledelsen for et så stort, internasjonalt prosjekt. Nå har vi holdt på i halvannet år, og ser at det går bra. Det er selvfølgelig veldig givende, sier Hans Petter Dahle.

Prosjektet består av en blanding av små og store bedrifter og kunnskapsmiljøer i fem europeiske land. Foruten Norge deltar Sverige, Finland, Nederland og Spania i MoSiS-prosjektet.

Hans Petter Dahle i IKT Norge mener at IKT-bransjen er nødt til å samarbeide på tvers av landegrenser for å kunne hevde seg i den internasjonale konkurransen.

Fakta

MoSiS-prosjektet (Modelldrevet utvikling av konfigurerbare Software-intenstive Systemer) jobber for å effektivisere programvareutviklingen i for eksempel nettverk for mobilkommunikasjon, jernbanesignalsystemer og utstyr for seismiske undersøkelser i forbindelse med oljeleting.

Prosjektet startet i 2007 og avsluttes i 2010. Den norske delen av MoSiS har fått 30 millioner kroner i støtte fra BIA.

Partnere i prosjektet er:

IKT-Norge med underleverandørene ABB, Agresso, SuperOffice og Western Geco, Universitetet i Oslo, SINTE , @-portunity, Combitech, ETRA Research and Development, European Software Institute, MetaCase, Nokia Siemens Networks, Telefónica, Telvent, Universidad Politécnica de Madrid, University of Skövde, VTT Technical Research Centre of Finland

Helly Hansen Pro:

Bedre fiskelykke med EU-støtte

En av verdens mest utsatte yrkesgrupper går en tryggere framtid i møte. EU-prosjektet Safe@Sea gir nemlig fiskernes oransje oljehyrer på båten og forsker fram en ny generasjon arbeidsklær som både beskytter, varmer og sier ifra om mann overbord. Smart, ikke sant?

Skarpe redskaper og tunge tak på glatt underlag i konstant bevegelse. Det er hverdagen til mange yrkesfiskere. I tillegg kommer vær og vind, og det faktum at mange utfører jobben mutters alene ute på sjarken sin. Både skader og ulykker er hyppige. Nå går forskere og bedrifter sammen for å bedre forholdene.

Kontraktsforhandlinger med EU kan være en møysommelig prosess, men verdt strevet. Takket være innsatsen kan SINTEF starte opp Safe@Sea-prosjektet, med tre millioner euro på bok. Prosjektet med partnere fra ni land skal sikre yrkesfiskere sikrere og mer komfortabel bekledning. På bildet ser vi SINTEF-forsker Tord Hanssen ombord på Vågøybuen på garnfiske utenfor Røst.

Unik kompetanse

– Klær som blåser seg opp i kontakt med vann, som har innevevd gjenfinningsteknologi og nødstopp-knapp i stoffet og som er selvreparerende og smussavprellende samtidig som klærne er varme, pustende og komfortable å ha på seg – det er det vi har tenkt å få til i Safe@Sea, forteller prosjektleder Hilde Færevik. – En del av teknologien finnes i dag, men ikke integrert i et totalkonsept tilpasset fiskere, slik vi ønsker å utvikle. Det er ikke sikkert vi vil lykkes, men vi har høye ambisjoner og sammenlagt en helt unik kompetanse, sier hun om prosjektet som består av 13 partnere fra ni land.

Full klaff i EU

– Vi traff veldig godt med prosjektet vårt i forhold til utlysningsteksten i EUs 7. rammeprogram, som gikk på å utvikle beskyttelsesbekledning for utsatte grupper, forteller Færevik

– Veldig mange av dem som søkte holder på med brannbekledning. Det visste jeg, og vi bestemt oss for å finne på noe helt annet, noe som nært for Norge og som angår mange flere, nemlig bekledning for fiskere.

Det viste seg å være lurt. Det internasjonale konsortiet bak Safe@Sea fikk innvilget hele søknaden sin på over tre millioner euro, og fikk svært høy skår i evalueringen, særlig på den delen som gjaldt vitenskapelig kvalitet.

– Vi fikk fem av fem mulige poeng, og det er selvsagt veldig gøy. I tillegg ga det oss litt friere spillerom i kontraktsforhandlingene med EU, som vi nylig kom i havn med. Disse dreier seg om budsjett og lignende, og er en møysommelig og byråkratisk prosess, sier Færevik.
– Søknadsprosessen kan være litt av en hodepine, men er absolutt verdt det, sier hun overbevisende. Våren 2009 kan nemlig Safe@Sea-prosjektet starte sin virksomhet for fullt, med friske EU-midler på bok.

Vil være med i teten

– Når vi står midt oppe i søknads- og forhandlingsprosessen, er det nok flere som synes det blir mye byråkrati. Det blir mange skjemaer å fylle ut og justeringer av budsjettet. Da er det Sintefs oppgave som koordinator å bistå og å få engasjementet på plass igjen. Det greier vi som regel, smiler hun.

Ivar Grøneng i Helly Hansen Pro, som er den største industripartneren i prosjektet, er enig. – Med en god koordinator er byråkratiet i EU helt overkommelig, sier Grøneng.

Han er ikke i tvil om at Safe@Sea er en type prosjekt som det er lurt for bedriften hans å være med i.

– Vi ønsker å være i front når det gjelder utvikling av ny teknologi og nye konsepter. Da må vi være med der kompetansen er og utviklingen forgår.

Helly Hansen har et godt forhold til Sintef og vet at de leverer. Å samarbeide med dem er ifølge Grøneng derfor noe de ønsker. Dessuten liker han finansieringsstrukturen i EU.

– I 7RP får bedriftene tilført midler til forskning og utvikling uten å måtte bidra med to tredjedeler selv, slik det er i det nasjonale systemet. Det er helt klart attraktivt for oss.

Konkurransefortrinn

Helly Hansen har tradisjoner med å produsere bekledning til fiskere helt tilbake til 1877. Nå ønsker de å relansere seg i forhold til fiskeindustrien.

– Safe@Sea-prosjektet er midt i blinken for dette. Det er også i tråd med at helse, miljø og sikkerhet blir viktigere og viktigere, påpeker Grøneng. – Høy sikkerhet og komfort har blitt et konkurransefortrinn, og tiden er overmoden for å gjøre noe for fiskerne. Bedre bekledning vil gjøre dem i stand til å fange mer fisk, rett og slett, sier han.

SINTEF i tet på EU-prosjekter:

– BIA har spilt en viktig rolle

SINTEF har satset bevisst på deltagelse i EUs rammeprogram for forskning, og satsingen har gitt utteling. SINTEF er best i klassen når det gjelder norsk deltagelse i EU-prosjekter. Erfaringer høstet i BIA-prosjekter kan forklare litt av suksessen.

SINTEF ligger i teten i Norge når det gjelder å lede og delta i prosjekter under EUs rammeprogram for forskning og teknologisk utvikling.

– Å jobbe internasjonalt gjennom EU-systemet er en del av SINTEFs visjon, og å få med industrien inn i disse prosjektene, er en viktig del av det, sier Hilde Færevik ved SINTEF Helse. Færevik tror det er svært viktig for Norge å tørre å satse på å utvikle nye ting, særlig i finanskrisetider.

– SINTEFs oppgave er å være forskningsspissen i Europa, slik at vi kan gi norsk industri den kompetansen de trenger for å lage nye og spennende produkter. Da må vi selvsagt jobbe internasjonalt og samarbeide med de beste.

BIA gir muligheter

At SINTEF leder og deltar i så mange EU-prosjekter, handler selvsagt om at SINTEF satser på dette, og at de har opparbeidet seg erfaring med EU-systemet. Men Færevik trekker også fram BIA som en viktig aktør.

– BIA har spilt en viktig rolle gjennom prosjekter der næringsliv og forskning etablerer nære samarbeidsrelasjoner og lærer hverandre å kjenne.

Men vel så viktig er kanskje måten BIA tilrettelegger for formidling av resultater, for eksempel ved arrangementer som BIA-dagen. Her kan det synliggjøres for andre aktører at det er mulig å få til noe, sier Færevik.

Den norske væremåten

Den norske suksessen i EU-systemet generelt tror hun rett og slett kan forklares med den norske væremåten.

– Norge har helt klart knekt en kode. Min teori er at det, i tillegg til andre ting, handler om at norske forskere er gode på dialog og åpenhet. Norge er et lite land, og vi har erfaringer og modeller å jobbe etter som er vanskeligere å få til i større land. Kanskje greier vi dette fordi vi er vant til lite hierarki.

Samlende rolle

Færevik påpeker at norske partnere ofte får en samlende rolle i konsortier.

– Vi er flinke til å høre på andre og se ting fra ulike ståsteder og kulturer. Og så greier vi å dra trådene sammen slik at alle i prosjektet jobber sammen.

Hilde Færeviks tips til EU-prosjektsøkere:

– Reis til Brussel på informasjonsdagen som arrangeres i forbindelse med en utlysning. Her finnes informasjon som kan være avgjørende for hvordan søknaden deres bør utformes.

Forløperen til EU-prosjektet som Helly Hansen deltar i var et BIA-prosjekt som støttet et samarbeid mellom flere bedrifter som ønsket å utvikle produksjons- og automatiseringsløsninger. Resultatet av prosjektet for Helly Hansens del ble automatisering av produksjonen av redningsdrakter til det internasjonale markedet og offshoresektoren i Norge.

EUs 7. rammeprogram for forskning og utvikling:

Forskning for en milliard i uka

EUs program for forskning og utvikling er på svimlende 400 milliarder kroner. Det blir over én milliard kroner i uka, det.

Programmet er det sjuende i rekken av EUs rammeprogrammer for forsknings- og utviklingsaktiviteter i Europa, og gjelder for perioden 2007–2013. Gjennom EØS-avtalen bidrar også Norge med sin kontingent, som for inneværende periode er på drøyt 1,2 milliarder kroner i året.

Sterk norsk deltakelse

De tre norske aktørene som har aller flest deltakelser i EUs 7. rammeprogram (7RP) er SINTEF, Universitetet i Oslo og NTNU. SINTEF topper listen som deltaker i hvert tiende prosjekt hvor det er norsk deltakelse.

I fjor lyktes norske norske miljøer spesielt bra i NMP (nanoteknologi, materialer og produksjon) Av de ti prosjektene som fikk støtte innenfor fornybar energi, har fire norsk deltakelse. To av disse prosjektene ledes av norske forskningsinstitusjoner, noe som gir tyngde og anerkjennelse internasjonalt.

– Det ser ut til at flere norske forskere har knekt koden for hvordan man setter opp en prosjektgruppe og utformer en søknad for å få maksimal uttelling i EU-organene, sier seniorrådgiver Tor Einar Johnsen i BIA.

Også for næringslivet

Norske bedrifter er også godt involvert i EUs rammeprogrammer for forskning. Hittil har 365 enkeltbedrifter deltatt i til sammen 570 søknader. Flest deltakelser har store bedrifter som Det Norske Veritas, Nor-Tek Teknologisenter og Telenor ASA.

Men det er ikke bare de aller største bedriftene som deltar. Også bedrifter som Helly Hansen og Devold er med i EU-prosjekter.

– Gjennom deltakelsen i 7RP får de kontakt med de store aktørene i Europa på et helt annet plan enn via markedsavdelingene. På denne måten kan de bygge opp nettverk som gir et internasjonalt markedspotensial, sier Johnsen.

– Helly Hansen har bygget opp kompetanse gjennom BIA-prosjekter, så deres deltakelse er også en fjær i hatten til BIA, sier Johnsen.

Mye å hente

Han tror norsk næringsliv kan ha mye mer å hente fra 7RP. – Vi samarbeider bl.a. med Norsk Industri for å bevisstgjøre industribedriftene om mulighetene. Og Forskningsrådet bistår med hjelp og støtte i prosessen,

Tor Einar Johnsen i BIA.

for eksempel gjennom ordninger som prosjektetableringsstøtte, opplyser han.

Nettverk i BIA

BIA støtter flere norske industrinettverk som arbeider i nær kontakt med de europeiske teknologiplattformene som spiller en viktig rolle både som rådgiver til EU-kommisjonen og som møtested for potensielle søkere.

Informasjon om prosjektetableringsstøtte (PES) og EUs 7. rammeprogram finner du på:

www.forskningsradet.no/EU

Bioteknologi:

Internasjonalt samarbeid gir markedstilgang

Det var samarbeidet mellom alginatindustrien i Norge, det sterke alginatforskningsmiljøet i Trondheim, et utstrakt internasjonalt forskningssamarbeid med en god kunde i Storbritannia og deres britiske vitenskapelige nettverk som gjorde at AlgiPharma startet forskningen som nå har som mål å hjelpe cystisk fibrosepasienter til et bedre liv. Dette forteller forskningsdirektør Edvar Onsøyen i AlgiPharma.

Alginater er stoffer utvunnet fra tang og tare, og brukes mye både i næringsmidler og legemidler. AlgiPharma og flere andre norske og internasjonale bioteknologiselskaper ser et stort potensial i disse marine plantene. Og det er i første omgang stortaren som har de mest interessante egenskapene, og som nå kan bidra til å forlenge livet til cystisk fibrosepasienter. Cystisk fibrose er en genetisk sykdom som fører til store lidelser og tidlig død for dem som rammes. Sykdommen gir økt slimdannelse i lungene, hyppige infeksjoner og sterkt nedsatt lungefunksjon.

– Norsk stortare inneholder et polysakkarid, alginat, som vi kan benytte som utgangspunkt for å lage medisin for cystisk fibrosepasienter, sier Onsøyen. Medisinen skal testes ut på friske, frivillige forsøkspersoner før sommeren 2009, og deretter på pasienter flere steder i Europa. Prosjektets internasjonale forankring gjør det mulig å gjennomføre tester i flere land, noe som er en forutsetning for en senere markedsføringstillatelse.

AlgiPharma gjennomfører forskningen i samarbeid med bl. a. SINTEF, NTNU, Universitetet i Cardiff i Wales. Prosjektet går over tre år og får totalt 4,2 millioner kroner i støtte fra BIA.

Norske multinasjonale selskaper:

Med sosial kapital i bagasjen

Et solid overskudd av sosial kapital er det som trengs når norske selskaper skal etablere seg i utlandet. Men hva i all verden er sosial kapital og hvordan kan man sikre seg den?

Det skal forskere ved Norges Handelshøyskole gi oss svar på. I samarbeid med Administrativt Forskningsfond (AFF) og bedrifter som StatoilHydro, Yara, Veidekke og Rieber og Søn, har de tatt initiativ til et omfattende forskningsprosjekt som skal hjelpe norske bedrifter med å lykkes i utlandet.

– For å lykkes ute, er kunnskapsflyt mellom mor- og datterselskaper alfa omega, sier direktør for internasjonale relasjoner i AFF Atle Jordahl og professor Paul Gooderham ved NHH.

Og ifølge de to er sosial kapital den viktigste drivkraften for å sikre slik kunnskapsflyt.
– Sosial kapital handler om tillit, felles forståelse og gode nettverk på kryss og tvers av selskapet, sier Gooderham.

Målet med prosjektet er å finne ut hvordan forholdene kan legges til rette for å utvikle sosial kapital i en internasjonal kontekst.

– Vi er det første prosjektet i Norge som skal gi svar på hvordan vi skaper sosial kapital. Det er først når vi vet noe om hvordan vi utvikler tillit, felles mål og møteplasser at vi faktisk kan hjelpe norske bedrifter, sier Gooderham.

Fakta

Gold-prosjektet skal pågå til 2010, og har en total kostnadsramme på 12,2 millioner kroner hvorav BIA bidrar med 5,6 millioner kroner.

Ny medarbeider i BIA

Are Kristiansen kom til Forskningsrådet i januar 2009, og skal dele sin tid mellom BIA og SkatteFUNN på områdene helse og bioteknologi. Han kommer fra FMC Biopolymer AS, et amerikanskeid selskap kjent for å høste alger utenfor norskekysten og utvinne alginat – et stoff som benyttes i næringsmidler og medisiner. De siste to årene var han forskningssjef i Novamatrix, en forretningsenhet under FMC Biopolymer som utvikler medisinske teknologier basert på polysakkarider.

– Jeg synes det er spennende å sitte på den andre siden av bordet og være med på å legge til rette for at bioteknologiselskaper skal få kommersialisert sine ideer, sier han.

Are er utdannet sivilingeniør i biofysikk, og har en doktorgrad i bioteknologi fra NTNU. Sammen med samboer og to barn bor han på Vøyenenga i Bærum. Som tidligere orienteringsløper er det trening som står høyest i kurs når det gjelder fritidssysler for 44-åringen.

Ny fagbok:

Det verdiskapende styret

Få kjenner norske styrerom bedre enn Morten Huse, som har ledet forskningsprosjektet Det verdiskapende styret ved Handelshøyskolen BI.

BI-professoren har forsket på styrearbeid både i det private næringsliv og offentlig sektor. Nå har han utgitt en fagbok på det anerkjente internasjonale forlaget Cambridge University Press.

Boken fokuserer på de menneskelige og sosiale sidene ved styrearbeid, og på hvordan disse faktorene har innvirkning på hvordan styrene fungerer.

– Styrearbeid kan betraktes som et samspill mellom ulike aktører som ønsker å oppnå sine mål Det gjør at vi må ta hensiyn til menneskelige sider som tillit, følelse, makt og påvirkning i interaksjonene mellom styremedlemmene, sier Huse.

Ifølge BI-forskeren er de menneskelige og sosiale faktorene ved styrearbeid viktigere enn de strukturelle faktorene, og han mener styrets leder har et særlig ansvar for å utvikle en god arbeidskultur i styrerommet.

– De beste styrene er høyeffektive, velfungerende arbeidsgrupper som kjennetegnes av åpenhet og sjenerøsitet, sier Huse.

Nå skal prosjektet få en internasjonal oppfølger. 15 europeiske land har sagt seg interessert i å være med. Morten Huse leder planleggingsgruppen for det planlagte europeiske programmet.

Det verdiskapende styret var et fireårig forskningsprosjekt som ble avsluttet i 2007. BIA støttet prosjektet med 7,9 millioner kroner.

B
NORGE
P.P.
DISTRIBUERT AV POSTEN NORGE

BIA-dagen 2009:

Lyse ideer for mørke tider

Godt over 400 mennesker har meldt seg på BIA-dagen for å få lyse ideer. Heldigvis er det ennå ikke for sent å få en plass.

Det er ikke bare mørke tider – det er også nye tider. Hva skjer i verden? Hvordan skal norsk næringsliv overleve? På BIA-dagen får du noen av svarene. Du får blant annet møte Fredrik Härén, en av Sveriges ti mest etterspurte foredragsholdere i 2008. Han vil utfordre oss på hvordan Norge skal møte den endrede balansen i verdensøkonomien. Du får også høre om hva de virkelig gode gjør når det er på sitt beste.

Sammen med folk fra blant andre Snøhetta, Hydro/Statoil og Point Carbon har forskerne funnet noen viktige drivere for kreativitet og idéarbeid. På BIA-dagen får du høre hemmeligheten bak deres suksess.

Kom og la deg inspirere. 28. april er dagen, Det Norske Teatret er stedet. Mer informasjon om program om påmelding finner du på: **www.forskningsradet.no/bia**

EU 2009:

År for kreativitet og innovasjon

EU har utpekt 2009 som Det europeiske året for kreativitet og innovasjon, under mottoet Imagine. Create. Innovate.

– I de økonomiske krisetidene vi nå er inne i kreves det kreativitet for å finne løsninger, sier Ján Figel, EU-kommisjonær for utdanning, kultur og ungdom i en pressemelding.

Året skal markeres med en rekke arrangementer og prosjekter som skal sette fokus på og stimulere EUs evne til nyskaping: Best practices-katalog, seminarer, utstillinger, essay-konkurranse for skoleelever, ambassadørordning – listen er lang.

EU-borgerne skal få merke at kreativitet og innovasjon står på dagsordenen.

Norges forskningsråd
Stensberggata 26
Postboks 2700 St. Hanshaugen
NO-0131 Oslo

Telefon: +47 22 03 70 00
Telefaks: +47 22 03 70 01
post@forskningsradet.no
www.forskningsradet.no

Utgiver
© Norges forskningsråd
Brukerstyrt innovasjonsarena – BIA
www.forskningsradet.no/BIA

Programkoordinator
Astrid Brenna
Tlf. 22 03 73 11
ab@forskningsradet.no

Kommunikasjonsrådgiver
Ellen Heggestad
Tlf. 92 65 35 30
elhe@forskningsradet.no

Tekst og layout
Stephansen & Munch Kommunikasjon, Blanke Ark
Foto: Andreas B. Johansen, Helly Hansen, Håvard Simonsen, Faktotum Informasjon, Norsk Industri SINTEF og Shutterstock

Trykk
07 Gruppen

Opplag
1 000

Oslo, mars 2009

Om programmet

Brukerstyrt innovasjonsarena (BIA) er Forskningsrådets største program og en av norsk næringslivs viktigste samarbeidspartnere. 50 prosent av FoU-investeringene i Norge gjøres av bedrifter som har BIA som eneste programtilbud i Forskningsrådet. Innenfor sitt ansvarsområde delfinansierer BIA FoU-prosjekter som tar utgangspunkt i bedriftenes egne strategier og utfordringer uavhengig av bransjer og faglige tema.